

Wtorek, 16 maja 2017 r.

P8_TA(2017)0207

Efektywne gospodarowanie zasobami: ograniczenie marnotrawienia i zwiększenie bezpieczeństwa żywności

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie inicjatywy dotyczącej efektywnego gospodarowania zasobami: ograniczenie marnotrawienia i zwiększenie bezpieczeństwa żywności (2016/2223(INI))

(2018/C 307/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program »zero odpadów dla Europy«” (COM(2014)0398),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽¹⁾,
- uwzględniając oświadczenie pisemne 0061/2015 z dnia 14 października 2015 r. w sprawie przekazywania organizacjom charytatywnym niesprzedanej żywności nadającej się do spożycia,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2012 r. zatytułowaną „Jak uniknąć marnotrawienia żywności: strategie na rzecz poprawy wydajności łańcucha żywnościowego w UE” ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie odpadów spożywczych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie wkładu społeczeństwa obywatelskiego w strategię na rzecz zapobiegania stratom i marnotrawstwu żywności i na rzecz ich ograniczania ⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 34/2016 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Zwalczanie marnotrawienia żywności – szansa dla UE na poprawę efektywności gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności”,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska z dnia 27 maja 2016 r. na temat zapobiegania marnotrawieniu żywności, ograniczania marnotrawienia i ponownego wykorzystywania wycofanej żywności,
- uwzględniając badanie porównawcze Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na temat prawodawstwa i praktyk państw członkowskich w sprawie darowizn żywności,
- uwzględniając badanie FUSIONS (Food Use for Social Innovation by Optimising Waste Prevention Strategies, czyli „wykorzystanie żywności do celów innowacji społecznych poprzez optymalizację strategii zapobiegania powstawaniu odpadów”) dotyczące szacunkowego poziomu marnotrawienia żywności w Europie (2016),
- uwzględniając przeprowadzony w ramach projektu FUSIONS przegląd unijnych przepisów i polityk mających wpływ na marnotrawienie żywności (2015),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0266.

⁽²⁾ Dz.U. C 227 E z 6.8.2013, s. 25.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0250.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 17 z 18.1.2017, s. 28.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 161 z 6.6.2013, s. 46.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- uwzględniając ramy pojęciowe marnotrawienia żywności określone przez FUSIONS (2014),
  - uwzględniając wprowadzoną w czerwcu 2016 r. ogólnoswiatową normę FLW (Food Loss and Waste Accounting and Reporting Standard) dotyczącą rachunkowości i sprawozdawczości w odniesieniu do strat i marnotrawienia żywności,
  - uwzględniając badanie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) zatytułowane „Food wastage footprint – Impacts on natural resources” („Ślad marnotrawstwa żywności – wpływ na zasoby naturalne”, 2013),
  - uwzględniając badanie FAO dotyczące globalnych strat żywności i jej marnotrawienia (2011),
  - uwzględniając petycję „Stop Food Waste in Europe!” [Stop marnotrawieniu żywności w Europie!],
  - uwzględniając Kartę mediolańską przyjętą na EXPO w Mediolanie w 2015 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0175/2017),
- A. mając na uwadze, że według szacunków FAO co roku około 1,3 mld ton żywności, co stanowi około jednej trzeciej, wagowo, światowej produkcji żywności produkowanej na potrzeby ludzi, jest traconych lub marnotrawionych;
- B. mając na uwadze, że żywność jest cennym towarem; mając na uwadze, że „system żywności” wykorzystuje znaczną ilość zasobów, takich jak grunt, gleba, woda, fosfor i energia, a także że wydajne i zrównoważone zarządzanie tymi zasobami ma szczególne znaczenie; mając na uwadze, że marnotrawienie żywności powoduje olbrzymie koszty gospodarcze i środowiskowe, które według szacunków FAO ⁽¹⁾ wynoszą 1,7 bln USD rocznie w skali światowej; mając na uwadze, że zapobieganie marnotrawieniu żywności i ograniczanie go przynosi korzyści ekonomiczne zarówno gospodarstwu domowemu, jak i całemu społeczeństwu, prowadząc jednocześnie do zmniejszenia szkód w środowisku naturalnym;
- C. mając na uwadze, że marnotrawienie żywności pociąga za sobą wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, ekologiczne oraz skutki etyczne; mając na uwadze, że tracona lub marnotrawiona żywność przyczynia się do zmiany klimatu, gdyż jej całkowity ślad węglowy wynosi około 8 % światowych antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, i stanowi marnowanie ograniczonych zasobów, takich jak ziemia, energia i woda ⁽²⁾, w cyklu życia odnośnych produktów; mając na uwadze, że nadwyżki łańcucha żywności nie powinny stawać się bezpośrednio odpadami spożywczymi, jeżeli mogłyby zostać wykorzystywane do żywienia ludzi, a odpowiednie przepisy dotyczące nadwyżek żywności mogłyby sprawić, że odpady spożywcze stałyby się zasobem;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z przeprowadzonymi niedawno badaniami na każdy jeden wyprodukowany kilogram żywności emituje się do atmosfery średnio 4,5 kg CO₂, że w Europie około 89 mln ton zmarnowanej żywności jest źródłem 170 mln ton CO₂ rocznie, przy czym udział w tej wartości przedstawia się następująco: przemysł spożywczy (59 mln ton CO₂ rocznie), spożycie w gospodarstwach domowych (78 mln ton CO₂ rocznie), inne (33 mln ton CO₂ rocznie); że produkcja 30 % żywności, która nie zostaje skonsumowana, powoduje zwiększenie o 50 % zużycia zasobów wodnych do celów nawadniania oraz że aby wyprodukować jeden kilogram wołowiny zużywa się od 5 do 10 ton wody;
- E. mając na uwadze, że według kilku badań zakrojona na szeroką skalę zmiana diety okazała się najskuteczniejszą metodą ograniczania oddziaływania konsumpcji żywności na środowisko naturalne; mając na uwadze, że osiągnięcie stabilnej produkcji żywności i systemu konsumpcji w Europie wymaga kompleksowej i zintegrowanej polityki żywnościowej;

⁽¹⁾ FAO, „Food wastage footprint. Impacts on natural resources” [Ślad marnotrawstwa żywności. Wpływ na zasoby naturalne], Rzym, 2013

⁽²⁾ FAO, „Food wastage footprint and climate change” [Ślad marnotrawstwa żywności a zmiana klimatu], 2015.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- F. mając na uwadze, że według Światowego Programu Żywnościowego 795 mln ludzi na świecie nie ma dość żywności, aby wieść zdrowe i aktywne życie; mając na uwadze, że słabe żywienie powoduje blisko połowę (45 %) – ok. 3,1 mln – wszystkich zgonów u dzieci w wieku poniżej pięciu lat; mając na uwadze, że jedno na sześćio dzieci na świecie ma niedowagę, a u jednego na czworo występuje zahamowanie wzrostu; mając na uwadze, że ograniczenie marnotrawienia żywności jest to zatem nie tylko obowiązek ekonomiczny i środowiskowy, ale i moralny⁽¹⁾;
- G. mając na uwadze, że niemal 793 miliony osób na świecie jest obecnie niedożywionych⁽²⁾, a ponad 700 milionów osób żyje poniżej granicy ubóstwa⁽³⁾, uzyskując dochody niższe niż 1,90 USD dziennie oraz że każdy przypadek nieodpowiedzialnego postępowania z zasobami naturalnymi przeznaczonymi do produkcji żywności i każdy przejaw marnotrawienia żywności należy w związku z tym uważać za moralnie niedopuszczalny;
- H. mając na uwadze, że ograniczenie marnotrawienia produktów nadających się do spożycia przyczyniłoby się do zwiększenia wydajności użytkowania gruntów, ulepszenia gospodarki wodnej, zapewnienia korzyści całemu sektorowi rolnictwa w skali światowej oraz do zapewnienia znacznego wkładu w walkę z niedożywieniem na obszarach rozwijających się;
- I. mając na uwadze, że UE podpisała Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r.; mając na uwadze, że cel zrównoważonego rozwoju 12.3 polega na zmniejszeniu o 50 % w skali światowej ilości marnowanej żywności na mieszkańca na poziomie detalicznym i na poziomie konsumenta do 2030 r. oraz ograniczeniu strat żywności w łańcuchach produkcji i dostaw, w tym strat w produkcji podstawowej, transporcie i przechowywaniu; mając na uwadze, że ONZ szacuje, iż liczba ludności na świecie wzrośnie z dzisiejszej liczby 7,3 mld do 9,7 mld w 2050 r.⁽⁴⁾; mając na uwadze, że ograniczenie marnotrawienia żywności jest kluczowym krokiem w ograniczaniu głodu na świecie i jest konieczne, aby nakarmić rosnącą liczbę ludności na świecie;
- J. mając na uwadze, że Forum Towarów Konsumpcyjnych, zrzeszające 400 sprzedawców detalicznych, producentów, dostawców usług i inne zainteresowane strony w 70 państwach przyjęło publiczną uchwałę o ograniczeniu o połowę odpadów spożywczych powstających w wyniku działalności operacyjnej członków Forum do 2025 r., pięć lat przed celem zrównoważonego rozwoju 12.3;
- K. mając na uwadze, że zapobieganie marnotrawieniu żywności jest korzystne i pożyteczne dla środowiska naturalnego z punktu widzenia społeczeństwa i gospodarki; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami co roku marnuje się w UE 88 mln ton żywności, co odpowiada 173 kg zmarnowanej żywności na osobę, oraz że produkcja i utylizacja odpadów spożywczych UE powodują powstanie 170 mln ton emisji CO₂ i wymagają zużycia 26 mln ton zasobów; mając na uwadze, że koszty związane z takim poziomem marnotrawienia żywności szacuje się na około 143 mld EUR⁽⁵⁾; mając na uwadze, że wg danych FAO na świecie z głodu cierpi 800 mln ludzi;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z danymi z 2014 r. 55 mln osób, czyli 9,6 % ludności 28 państw członkowskich UE, nie było stać na dobrej jakości posiłek co drugi dzień; mając na uwadze, że zgodnie z danymi z 2015 r. 118,8 mln osób, czyli 23,7 % ludności 28 państw członkowskich UE, jest zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym⁽⁶⁾;
- M. mając na uwadze, że ograniczenie marnotrawienia żywności może poprawić sytuację gospodarczą gospodarstw domowych bez obniżania standardu życia;
- N. mając na uwadze, że nieuczciwe praktyki handlowe i dumping cenowy w sektorze spożywczym prowadzą do tego, że żywność jest często sprzedawana poniżej rzeczywistej wartości, a to z kolei powoduje powstawanie większej ilości odpadów;

⁽¹⁾ <https://www.wfp.org/hunger/stats>.

⁽²⁾ FAO, ONZ, „The State of Food Insecurity in the World 2015” [Stan braku bezpieczeństwa żywnościowego na świecie w 2015 r.].

⁽³⁾ Bank Światowy, „Development Goals in an Era of Demographic Change, Global Monitoring Report 2015/2016” [Cele rozwoju w czasach zmiany demograficznej. Światowe sprawozdanie monitorujące 2015/2016].

⁽⁴⁾ <http://www.un.org/en/development/desa/news/population/2015-report.html>

⁽⁵⁾ FUSIONS, „Estimates of European food waste levels” [Szacunki dotyczące poziomu marnotrawienia żywności w Europie], marzec 2016 r.

⁽⁶⁾ Eurostat, „People at risk of poverty or social exclusion” [Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym]

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- O. mając na uwadze, że do strat i marnotrawienia żywności dochodzi na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego, czyli produkcji, przetwórstwa, transportu, przechowywania, sprzedaży detalicznej, wprowadzania do obrotu i konsumpcji; mając na uwadze, że z szacunków dokonanych w ramach projektu FUSIONS wynika, że sektorami, które w największym stopniu przyczyniają się do marnotrawienia żywności w UE są gospodarstwa domowe (53 %) i przetwórstwo (19 %), a kolejne miejsca zajmują gastronomia (12 %), produkcja podstawowa (10 %) i handel hurtowy (5 %) ⁽¹⁾; mając na uwadze, że szacunki te wskazują na to, że największe oddziaływanie miałyby środki służące ograniczeniu marnotrawienia żywności w sektorze gospodarstw domowych i sektorze przetwórstwa; mając na uwadze, że do marnotrawienia żywności w krajach rozwijających się dochodzi głównie ze względu na ograniczenia infrastruktury i ograniczenia technologiczne;
- P. mając na uwadze, że dane z projektu FUSIONS pochodzą z różnych źródeł i opierają się na różnych definicjach marnotrawienia żywności;
- Q. mając na uwadze, że w ramach projektu FUSIONS zwrócono uwagę, że istnieje bardzo niewiele metod pomiaru odpadów w rolnictwie, ogrodnictwie, akwakulturze, rybołówstwie lub innych działaniach z zakresu produkcji podstawowej; mając na uwadze, że uniemożliwia to dobrą ocenę rzeczywistej skali strat żywności i marnotrawienia żywności w Europie;
- R. mając na uwadze, że ze względu na zróżnicowanie problematyki największą skuteczność w dziedzinie zwalczania marnotrawienia żywności mają ukierunkowane działania w odniesieniu do poszczególnych operatorów i istotnych etapów łańcucha;
- S. mając na uwadze, że badanie przeprowadzone w Zjednoczonym Królestwie w ramach programu działań dotyczącego odpadów (ang. WRAP) w 2015 r. pokazało, że co najmniej 60 % odpadów spożywczych z gospodarstw domowych da się uniknąć i mogłyby one zostać spożyte, gdyby lepiej nimi gospodarowano ⁽²⁾;
- T. mając na uwadze, że część strat żywności i odpadów spożywczych w produkcji podstawowej wynika z norm dotyczących specyfikacji produktów, zleceń anulowanych z powodu zmian w popycie konsumpcyjnym oraz nadprodukcji wynikającej z wymogu zaspokojenia zapotrzebowania sezonowego; mając na uwadze, że niszczenie żywności na linii produkcyjnej jest kolejną przyczyną strat żywności w trakcie produkcji;
- U. mając na uwadze, że według Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, 20 % owoców i warzyw, 20 % upraw korzeniowych i bulwiastych oraz 10 % nasion oleistych i nasion strączkowych jest traconych w rolnictwie, a kolejne 5 % owoców i warzyw oraz upraw korzeniowych i bulwiastych zostaje utraconych po zbiorach ⁽³⁾;
- V. mając na uwadze, że owoce i warzywa uszkodzone wskutek kłęski żywiołowej lub zniszczone bądź zaorane w gospodarstwach rodzinnych ze względu na utratę rynku zbytu lub niskie ceny oznaczają dla rolników utratę inwestycji i dochodu;
- W. mając na uwadze, że operatorzy w łańcuchu dostaw żywności często internalizują koszty odpadów spożywczych i uwzględniają je w cenie produktu płaconej przez konsumenta końcowego ⁽⁴⁾;
- X. mając na uwadze, że sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 34/2016 w sprawie zwalczania marnotrawienia żywności odpowiadało na pytanie „Czy UE przyczynia się do efektywnego gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności poprzez skuteczne zwalczanie jej marnotrawienia?”; mając na uwadze, że ustalenia w sprawozdaniu wskazują, że obecnie Unia Europejska nie zwalcza marnotrawienia żywności skutecznie, a istniejące inicjatywy i strategie mogłyby być skuteczniej wykorzystywane do rozwiązywania problemu marnotrawienia żywności; mając na uwadze, że w sprawozdaniu tym stwierdzono, że ambicje Komisji w zakresie rozwiązania problemu marnotrawienia żywności zmniejszyły się, pomimo kilku wniosków z Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich o rozwiązanie tego problemu; mając na uwadze, że działania podejmowane dotychczas przez Komisję uznano w sprawozdaniu za fragmentaryczne i sporadyczne oraz pozbawione wyraźnej koordynacji; mając na uwadze, że w sprawozdaniu zaleca się, aby Komisja opracowała plan działania na kolejne lata,

⁽¹⁾ FUSIONS, „Estimates of European food waste levels” [Szacunki dotyczące poziomu marnotrawienia żywności w Europie], marzec 2016 r.

⁽²⁾ WRAP, „Household Food Waste in the UK” [Odpady spożywcze z gospodarstw domowych w Zjednoczonym Królestwie], 2015.

⁽³⁾ FAO, „Global food losses and food waste” [Globalne straty żywności i marnotrawienie żywności], 2011.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 34/2016 zatytułowane „Zwalczanie marnotrawienia żywności – szansa dla UE na poprawę efektywności gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności”, s. 14.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

uwzględniła marnotrawienie żywności w przyszłych ocenach skutków i lepiej dostosowała różne strategie UE, które mogą prowadzić do zwalczania marnotrawienia żywności, a także wyjaśniła wykładnię przepisów prawnych mogących zniechęcać do przekazywania darowizn żywności i zastanowiła się nad ułatwianiem darowizn w innych obszarach polityki;

- Y. mając na uwadze, że Komisja po zainwestowaniu znacznej ilości środków oraz po będących dużym sukcesem konsultacjach z 2013 r. ostatecznie podjęła decyzję o tym, aby nie publikować komunikatu pt. „Building a Sustainable European Food System” [Budowanie zrównoważonego europejskiego systemu żywności], chociaż został on już ukończony i uzgodniony przez trzech komisarzy (DG ds. Środowiska, DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności i DG ds. Rolnictwa); mając na uwadze, że w komunikacie tym zawarto szereg skutecznych rozwiązań problemu marnotrawienia żywności;
- Z. mając na uwadze, że brak jest wspólnej jednoznacznej definicji „marnotrawienia żywności”, jak i wspólnej metodologii pomiaru marnotrawienia żywności na szczeblu unijnym, co utrudnia porównywanie różnych zbiorów danych i ocenę postępów w ograniczaniu marnotrawienia żywności; mając na uwadze, że trudności związane z gromadzeniem pełnych, wiarygodnych i zharmonizowanych danych stanowią dodatkową przeszkodę w ocenie marnotrawienia żywności w UE; mając na uwadze, że do celów przedmiotowej rezolucji „odpady spożywcze” oznaczają żywność przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w stanie jadalnym lub niejadalnym, usuniętą z łańcucha produkcji lub dostaw w celu jej wyrzucenia na szczeblu produkcji pierwotnej, przetwórstwa, wytwarzania, transportu, przechowywania, handlu detalicznego i konsumenta, z wyjątkiem strat w produkcji pierwotnej; mając na uwadze, że należy określić definicję „strat w produkcji pierwotnej”;
- AA. mając na uwadze, iż należy dokonać rozróżnienia między jadalnymi odpadami spożywczymi a niejadalnymi częściami odpadów w celu uniknięcia mylnych wniosków i nieskutecznych środków; mając na uwadze, że działania służące ograniczaniu powinny koncentrować się na zapobieganiu marnotrawieniu jadalnych odpadów spożywczych;
- AB. mając na uwadze, że protokół strat żywności i odpadów spożywczych to wielostronne działanie, w ramach którego opracowano globalną normę rachunkowości i sprawozdawczości (znaną jako norma FLW) na potrzeby ilościowego ujmowania żywności i powiązanych części niezdatnych do spożycia usuwanych z łańcucha dostaw żywności ⁽¹⁾;
- AC. mając na uwadze, że monitorowanie nie tylko ilości marnotrawionej żywności, ale również nadwyżki żywności i jej odzyskiwania może dostarczyć bardziej kompletnych i przydatnych danych do zainicjowania rozsądnych strategii na szczeblu UE;
- AD. mając na uwadze, że w hierarchii postępowania z odpadami ustanowionej dyrektywą ramową w sprawie odpadów ⁽²⁾ (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, odzysk i unieszkodliwianie) nie uwzględniono specyfiki odpadów spożywczych, które są wysoce zróżnicowanym strumieniem odpadów; mając na uwadze, że brak jest obecnie specjalnej hierarchii postępowania z niespożytą żywnością i odpadami spożywczymi na poziomie UE; mając na uwadze, że należy ustalić hierarchię postępowania z odpadami spożywczymi, w której uwzględną się cały łańcuch dostaw; mając na uwadze, że zapobieganie i ponowne wykorzystywanie do celów spożycia przez ludzi powinny być działaniami priorytetowymi;
- AE. mając na uwadze, że przy zastosowaniu właściwych zachęt politycznych nadwyżka żywności mogłaby być odzyskiwana do celów spożycia przez ludzi;
- AF. mając na uwadze, że istnieje potencjał co do optymalizacji wykorzystania wycofanych środków spożywczych i produktów ubocznych z łańcucha żywności w produkcji paszy;
- AG. mając na uwadze, że spalanie odpadów spożywczych i składowanie to praktyki nadal rozpowszechnione na niektórych obszarach UE, stojące w sprzeczności z gospodarką o obiegu zamkniętym;

⁽¹⁾ Food Loss and Waste Accounting and Reporting Standard [Norma księgowo i sprawozdawcza dotycząca strat żywności i odpadów spożywczych], 2016.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- AH. mając na uwadze, że art. 9 ust. 1 lit. f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności⁽¹⁾ nakłada na podmioty działające na rynku spożywczym obowiązek podawania daty minimalnej trwałości (oznaczonej jako „najlepiej spożyć przed”) lub przydatności do spożycia („należy spożyć do”) środków spożywczych;
- AI. mając na uwadze, że informacje o dacie ważności podawane na produktach spożywczych są niewłaściwie rozumiane, zwłaszcza przez konsumentów; mając na uwadze, że oznaczenie „najlepiej spożyć przed” wskazuje datę, po upływie której produkt na ogół może być nadal spożywany, choć może już nie utrzymywać najlepszej jakości, podczas gdy oznaczenie „należy spożyć do” wskazuje datę, po upływie której produkt nie nadaje się do spożycia; mając na uwadze, że niespełna połowa obywateli UE rozumie znaczenie oznaczeń „najlepiej spożyć przed” i „należy spożyć do”⁽²⁾; mając na uwadze, że stosowanie oznaczeń „najlepiej spożyć przed” i „należy spożyć do” oraz sposób ich rozumienia różni się w zależności od państwa członkowskiego, a także w zależności od producenta, przetwórcy i dystrybutora, nawet w przypadku tych samych produktów; mając na uwadze, że zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności termin ważności musi być wyraźnie czytelny i łatwy do znalezienia na produkcie;
- AJ. mając na uwadze, że przekazywanie niesprzedanej żywności w całym łańcuchu żywnościowym prowadzi do znacznego ograniczenia marnotrawienia żywności, a jednocześnie umożliwia również wsparcie osób potrzebujących pomocy żywnościowej, których nie stać na zakup poszczególnych środków spożywczych lub dostatecznych ilości żywności takiej samej jakości; zwraca uwagę na szczególną rolę, jaką w tym procesie mogłyby odgrywać sklepy wielkopowierzchniowe oraz lokale gastronomiczne;
- AK. mając na uwadze, że fundusze europejskie, takie jak Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), ułatwiają przekazywanie żywności poprzez finansowanie, między innymi przez finansowanie infrastruktury magazynowania i transportu darowanej żywności; mając na uwadze, że państwa członkowskie w niewystarczającym stopniu korzystają z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;
- AL. mając na uwadze, że dostarczanie potrzebującym nadwyżki żywności nadającej się do spożycia jest utrudnione ze względu na małą wydajność sieci dystrybucji, a w niektórych przypadkach jej brak; mając na uwadze, że organizacje charytatywne oraz instytucje wykonujące prace społeczne i utrzymywane przez państwo lub samorządy lokalne nie dysponują wystarczającymi zasobami finansowymi i ludzkimi, aby dostarczyć i rozdystrybuować zaoferowaną na cele charytatywne żywność nadającą się do spożycia; mając na uwadze, że w szczególności odnosi się to do regionów w niekorzystnym położeniu;
- AM. mając na uwadze, że społeczne i oddolne inicjatywy, takie jak prowadzone przez organizacje charytatywne banki żywności lub jadalnie, przyczyniają się do zmniejszenia stopnia marnotrawienia pożywienia, zapewniania pomocy najuboższym, a co za tym idzie również do tworzenia odpowiedzialnego i świadomego społeczeństwa;
- AN. mając na uwadze, że na jednolitym rynku wiele spółek produkuje żywność dla więcej niż jednego państwa; mając na uwadze, że niesprzedane produkty pochodzące z takich przedsiębiorstw w niektórych przypadkach nie mogą być przekazane w ramach darowizny w kraju produkcji ze względu na etykietowanie w obcych językach;
- AO. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym ogólne zasady prawa żywnościowego⁽³⁾ darczyńcy żywności są „podmiotami działającymi na rynku spożywczym” i muszą w związku z tym przestrzegać wszystkich zasad unijnego prawa żywnościowego w zakresie odpowiedzialności, identyfikowalności i bezpieczeństwa żywności, ustanowionych na mocy pakietu dotyczącego higieny żywności⁽⁴⁾; mając na uwadze, że ryzyko związane z odpowiedzialnością za darowaną żywność może spowodować, że potencjalni darczyńcy będą woleli pozbyć się nadwyżki żywności, aniżeli przekazać ją w darze⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

⁽²⁾ Eurobarometr Flash 425, „Food waste and date marking” [Marnotrawienie żywności i oznaczenia daty ważności], wrzesień 2015 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1); Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55); Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 206).

⁽⁵⁾ Badanie porównawcze na temat prawodawstwa i praktyk państw członkowskich w sprawie darowizny żywności (2014), powstałe na zamówienie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- AP. mając na uwadze, że ze względu na istniejące bariery administracyjne duże sieci detaliczne i supermarkety godzą się na wyrzucanie żywności zbliżającej się do daty „najlepiej spożyć przed”, zamiast przekazywać ją w darze;
- AQ. mając na uwadze, że Komisja pracuje obecnie nad sprecyzowaniem europejskiego prawodawstwa w dziedzinie darowizn;
- AR. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich przyjęto przepisy krajowe w sprawie ograniczenia wytwarzania odpadów spożywczych, a w szczególności mając na uwadze, że we Włoszech przyjęto przepisy, które stwarzają warunki sprzyjające przekazywaniu i dystrybucji darów żywnościowych w ramach solidarności społecznej poprzez wyłączenie odpowiedzialności darczyńcy za żywność przekazywaną w dobrej wierze i co do której wiadomo, że w momencie dokonywania darowizny nadaje się do spożycia;
- AS. mając na uwadze, że państwa mogą przyjmować również krajowe dobrowolne wytyczne dotyczące darowizn żywności, takie jak wytyczne opracowane przez organy ds. bezpieczeństwa żywności w Finlandii, które to wytyczne mają na celu ograniczenie dających się uniknąć odpadów spożywczych;
- AT. mając na uwadze, że dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽¹⁾ (dyrektywa VAT) stanowi, że dary żywnościowe są opodatkowane, a zwolnienia podatkowe na dary żywnościowe są niedozwolone; mając na uwadze, że Komisja zaleca, aby do celów podatkowych wartość darowanej żywności o bliskiej dacie „najlepiej spożyć przed” lub żywności nienadającej się do sprzedaży była ustalana na „niskim poziomie, nawet bliskim zeru” ⁽²⁾; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie stwarzają wprawdzie zachęty do przekazywania darów żywnościowych, „rezygnując” z zobowiązań z tytułu podatku VAT, lecz że nie jest jednak jasne, czy jest to zgodne z przepisami dyrektywy VAT; mając na uwadze, że inne państwa członkowskie oferują ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw za darowaną żywność ⁽³⁾;
- AU. mając na uwadze, że niestety w wielu państwach członkowskich przekazanie w darze nadwyżek żywności zdatnej do spożycia kosztuje więcej niż poddanie ich degradacji beztlenowej, co jest sprzeczne z interesem społecznym, biorąc pod uwagę liczbę ludności żyjącej w skrajnym ubóstwie;
- AV. mając na uwadze, że opakowania żywności w znaczący sposób przyczyniają się do ograniczenia marnotrawienia żywności oraz do zrównoważonego rozwoju poprzez wydłużanie okresu użyteczności produktów i ich ochronę; mając na uwadze, że opakowania żywności, które podlegają recyklingowi i są uzyskiwane z odnawialnych surowców, mogą w jeszcze większym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celów dotyczących środowiska i zasobooszczędności;
- AW. mając na uwadze, że aktywne i inteligentne materiały mające kontakt z żywnością mogą poprawić jakość opakowanej żywności, wydłużyć jej okres trwałości lub umożliwić lepsze monitorowanie warunków pakowanej żywności oraz zapewniać informacje o świeżości produktów;
- AX. mając na uwadze, że zarządzanie żywnością, która jest wyrzucana, wymaga dodatkowych środków;
- AY. mając na uwadze, że zwalczanie marnotrawstwa żywności przynosi również korzyści ekonomiczne, ponieważ 1 EUR wydane na zapobieganie marnotrawstwu żywności pozwala uniknąć powstania 265 kg odpadów spożywczych o wartości 535 EUR, umożliwia władzom gminnym zaoszczędzenie 9 EUR na kosztach odpadów oraz 50 EUR w związku z kosztami środowiskowymi związanymi z emisją gazów cieplarnianych i zanieczyszczeniem atmosferycznym ⁽⁴⁾;
- AZ. mając na uwadze, że działania służące ograniczaniu marnotrawienia żywności powinny być podejmowane na odpowiednim szczeblu; mając na uwadze, że władze lokalne i regionalne mają do odegrania kluczową rolę w ograniczeniu marnotrawienia żywności ze względu na ich obowiązki i kompetencje w zakresie zarządzania odpadami, zdolności w zakresie inicjowania i prowadzenia kampanii lokalnych oraz bezpośredni kontakt i współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami charytatywnymi, biorąc pod uwagę ich olbrzymi udział w zamówieniach publicznych, a w wielu przypadkach również nadzór nad instytucjami oświatowymi;

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Wspólna odpowiedź na dwa pytania poselskie wymagające odpowiedzi na piśmie (E-003730/13, E-002939/13), 7 maja 2013 r.

⁽³⁾ Badanie porównawcze na temat prawodawstwa i praktyk państw członkowskich w sprawie darowizn żywności (2014), powstałe na zamówienie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

⁽⁴⁾ Dokument roboczy służb Komisji pt. „Streszczenie oceny skutków – Ocena skutków odnosząca się do środków dotyczących marnotrawienia żywności w celu uzupełnienia dokumentu roboczego SWD(2014)0207 dotyczącego przeglądu unijnych celów w zakresie gospodarowania opadami” (SWD(2014)0289 z 23.9.2014).

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- BA. mając na uwadze, że wymiana dobrych praktyk na szczeblu europejskim i międzynarodowym, jak również pomoc krajom rozwijającym się mają zasadnicze znaczenie dla walki z marnotrawieniem żywności na świecie;
- BB. mając na uwadze, że od drugiego półrocza 2013 r. Parlament Europejski wdraża kompleksową politykę mającą służyć drastycznemu ograniczeniu odpadów spożywczych produkowanych przez jego usługi cateringowe; mając na uwadze, że niespożyta żywność pochodząca z nadprodukcji jest regularnie przekazywana w ramach darowizny przez główne obiekty Parlamentu w Brukseli;
1. podkreśla pilną potrzebę ograniczenia ilości marnotrawionej żywności oraz poprawy efektywności wykorzystania zasobów w Unii na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego, w tym na etapie produkcji, przetwórstwa, transportu, magazynowania, sprzedaży detalicznej, wprowadzania do obrotu i konsumpcji, biorąc pod uwagę fakt, że w krajach wysoko uprzemysłowionych największa ilość żywności jest marnotrawiona na etapie sprzedaży i konsumpcji, a w krajach rozwijających się dochodzi do marnotrawstwa już na etapie produkcji i przetwarzania żywności; podkreśla w tym kontekście znaczenie politycznego przywództwa i zaangażowania zarówno Komisji, jak i państw członkowskich; przypomina, że Parlament Europejski wielokrotnie zwracał się do Komisji o podjęcie działań przeciwko marnotrawieniu żywności;
  2. wzywa w szczególności do ograniczenia ilości odpadów spożywczych wytwarzanych na szczeblu sprzedawców detalicznych i na szczeblu konsumenta oraz do ograniczenia strat żywności w łańcuchach produkcji i dostaw, w tym strat pozbiornych;
  3. w związku z tym nalega na potrzebę poprawy komunikacji między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami w łańcuchu dostaw żywności, w szczególności między dostawcami i dystrybutorami, aby dostosować podaż do popytu;
  4. apeluje o skoordynowaną reakcję polityczną na poziomie UE i państw członkowskich zgodnie z odnośnymi kompetencjami uwzględniającą nie tylko strategię dotyczące odpadów, bezpieczeństwa żywności i informacji, lecz również elementy polityki gospodarczej, podatkowej, finansowej, dotyczącej badań naukowych i innowacji, środowiska naturalnego, polityki strukturalnej (rolnictwo i rybołówstwo), oświatowej, społecznej, handlowej, ochrony konsumenta, energetycznej i zamówień publicznych; w związku z tym apeluje, by UE i państwa członkowskie skoordynowały swoje działania; podkreśla, że należy zwiększyć i lepiej dostosować działania UE służące ograniczeniu marnotrawienia żywności; zauważa, że większość przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw żywności stanowią MSP, na które nie powinno się nakładać dodatkowych nieuzasadnionych obciążeń administracyjnych;
  5. zachęca Komisję do zaangażowania wszystkich odpowiednich służb Komisji zajmujących się kwestią marnotrawienia żywności oraz do zapewnienia dalszej i wzmocnionej koordynacji na szczeblu Komisji; z tego względu wzywa Komisję do stosowania systematycznego podejścia obejmującego wszystkie aspekty marnotrawienia żywności oraz do opracowania kompleksowego planu działania dotyczącego marnotrawienia żywności, który będzie uwzględniał różne obszary polityki i zawierał zarys strategii na kolejne lata;
  6. apeluje do Komisji o ustalenie, czy istnieje prawodawstwo europejskie, które mogłoby szkodzić skutecznemu zwalczaniu marnotrawienia żywności, oraz o przeanalizowanie, w jaki sposób może być ono dostosowane, aby osiągnąć cel zapobiegania marnotrawieniu żywności;
  7. wzywa Komisję, aby, przeprowadzając oceny skutków dotyczące odpowiednich nowych wniosków ustawodawczych, oceniała ich potencjalny wpływ na marnotrawienie żywności;
  8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do utrzymania istniejących form wsparcia finansowego w dziedzinie zwalczania marnotrawienia żywności; wzywa państwa członkowskie do lepszego wykorzystania możliwości oferowanych w przedmiotowej dziedzinie przez różne kierunki polityki i programy finansowania Unii Europejskiej;
  9. podkreśla odpowiedzialność właściwych organów w państwach członkowskich w zakresie opracowania indywidualnie dostosowanego podejścia do zwalczania marnotrawienia żywności w obrębie ram unijnych; docenia istotne wysiłki podjęte już w kilku państwach członkowskich;
  10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zaangażowania się w kampanie szerzenia wiedzy i kampanie informacyjne na temat zapobiegania marnotrawieniu żywności;
  11. wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań na rzecz ograniczenia strat żywności w całym łańcuchu dostaw, w tym na etapie produkcji podstawowej, transportu i magazynowania;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

12. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia środków koniecznych do osiągnięcia celu redukcji ilości odpadów spożywczych w Unii o 30 % do 2015 r. i o 50 % do 2030 r. w stosunku do 2014 r.;

13. wzywa Komisję, aby do dnia 31 grudnia 2020 r. zbadała możliwość określenia wiążących unijnych celów dotyczących redukcji ilości odpadów spożywczych na lata 2025 i 2030 na podstawie obliczeń dokonanych zgodnie ze wspólną metodologią; zwraca się do Komisji o sporządzenie sprawozdania i, w stosownym przypadku, o załączenie do niego wniosku ustawodawczego;

14. zachęca państwa członkowskie, aby monitorowały i oceniały wdrażanie swoich środków ograniczających marnotrawienie żywności, dokonując pomiaru poziomów odpadów spożywczych na podstawie wspólnej metodologii; wzywa Komisję do wsparcia prawnie wiążącej definicji odpadów spożywczych i przyjęcia w terminie do 31 grudnia 2017 r. wspólnej metodologii, w tym minimalnych wymogów jakościowych, aby umożliwić jednolity pomiar poziomów odpadów spożywczych; uważa, że wspólna definicja i metodologia pomiaru „straty” żywności na szczeblu unijnym, mająca zastosowanie do całego łańcucha dostaw, ułatwiłaby działania państw członkowskich i zainteresowanych stron w zakresie obliczania i ograniczania poziomu marnotrawienia żywności;

15. apeluje do Komisji i państw członkowskich o stosowanie następującej definicji „odpadów spożywczych”: „odpady spożywcze» oznaczają żywność przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w stanie jadalnym lub niejadalnym, usuniętą z łańcucha produkcji lub dostaw w celu jej wyrzucenia, w tym na etapie produkcji pierwotnej, przetwórstwa, wytwarzania, transportu, magazynowania, handlu detalicznego i konsumenta, z wyjątkiem strat w produkcji pierwotnej”;

16. wzywa Komisję, by w swojej przyszłej polityce dokonywała ścisłego rozróżnienia między marnotrawieniem żywności, a stratą żywności niemożliwą do uniknięcia w produkcji pierwotnej, spowodowaną przez siłę wyższą, jak np. złą pogodą;

17. wzywa Komisję, by uwzględniła w swoich obliczeniach straty żywności w rolnictwie i innych sektorach produkcji podstawowej, tak aby zapewnić podejście uwzględniające cały łańcuch dostaw; zauważa jednak, że ilościowe ujęcie strat na etapie produkcji podstawowej może być trudne, i wzywa Komisję do określenia najlepszych praktyk w celu wspierania państw członkowskich w gromadzeniu takich danych;

18. zwraca się do Komisji o opracowanie wspólnej definicji pojęcia „straty” na poszczególnych etapach łańcucha żywnościowego oraz wspólnej metodologii pomiarów we współpracy z państwami członkowskimi i wszystkimi zaangażowanymi podmiotami;

19. zwraca uwagę na trudność ilościowego określenia marnotrawstwa żywności i strat żywności na etapie produkcji podstawowej ze względu na zróżnicowanie produktów i odnośnych procesów oraz brak jasnej definicji odpadów żywnościowych; wzywa Komisję do zdefiniowania i przekazania państwom członkowskim najlepszej praktyki w zakresie gromadzenia danych dotyczących strat żywności i odpadów żywnościowych w gospodarstwach bez nakładania na rolników dodatkowych obciążeń administracyjnych lub kosztów;

20. wzywa Komisję i państwa członkowskie do konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi stronami na temat metodyki statystycznej i innych środków, jakie mają zostać wdrożone w celu zapobiegania marnotrawieniu żywności w całej Unii i we wszystkich sektorach;

21. zauważa, że brak jest wspólnej definicji i metodologii pomiaru „nadwyżki żywności” na szczeblu unijnym; zwraca uwagę, że we Włoszech przyjęto przepisy, które definiują nadwyżki łańcucha żywności i przewidują hierarchię odzyskiwania nadwyżek, przyznając pierwszeństwo spożyciu żywności przez ludzi; wzywa Komisję do zbadania skutków rzeczonych przepisów dotyczących darowizn żywności i odpadów spożywczych we Włoszech i, w razie potrzeby, do rozważenia możliwości zaproponowania podobnych przepisów na szczeblu Unii;

22. wzywa do stosowania następującej konkretnej hierarchii postępowania z odpadami żywnościowymi w dyrektywie 2008/98/WE:

a) zapobieganie u źródła;

b) ratowanie jadalnej żywności, w ramach którego priorytetowo traktuje się wykorzystanie w żywieniu ludzi, a następnie jako paszy dla zwierząt i ponowne przetwarzanie na produkty niespożywcze;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

- c) recykling organiczny;
- d) odzysk energii;
- e) unieszkodliwianie;

23. zwraca uwagę na inicjatywy zawarte w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, obejmujące środki na rzecz ustanowienia platformy wsparcia finansowego służącej przyciąganiu inwestycji i zachęcającej do innowacji w celu ograniczania strat, a także na wytyczne skierowane do państw członkowskich dotyczące przekształcania części strat żywności lub rolniczych produktów ubocznych w energię;

24. podkreśla, że potrzeby energetyczne należy zaspokajać przez wykorzystywanie odpadów i produktów ubocznych, które nie mają zastosowania w żadnym innym procesie zajmującym wyższe miejsce w hierarchii postępowania z odpadami;

25. podkreśla, że aby osiągnąć powodzenie w zwalczaniu marnotrawienia żywności, konieczne jest również wprowadzenie wysokich poziomów recyklingu w zmienionej dyrektywie ramowej dotyczącej odpadów oraz zintegrowanie zasady wykorzystania kaskadowego odnośnie do biomasy w polityce energetycznej Unii;

26. podkreśla konieczność wprowadzenia obowiązku corocznego przekazywania Komisji przez państwa członkowskie informacji o całkowitym poziomie odpadów spożywczych wytworzonych w danym roku;

27. wzywa państwa członkowskie, by w odpowiednich programach zapobiegania powstawianiu odpadów przyjmowały konkretne środki zapobiegające marnotrawieniu żywności; wzywa państwa członkowskie w szczególności, by zawierały dobrowolne porozumienia i tworzyły zachęty ekonomiczne i podatkowe służące dokonywaniu darowizn żywności i stosowaniu innych środków ograniczających marnotrawienie żywności;

28. uważa w szczególności, że państwa członkowskie powinny zachęcać do domowego kompostowania i gwarantować selektywną zbiórkę odpadów organicznych u źródła, a także zapewnić, aby odpady te były poddawane recyklingowi organicznemu, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska i wysokiej jakości otrzymywanych produktów, w tym produktu pofermentacyjnego i kompostu; uważa, że państwa członkowskie powinny ponadto zapewnić zakaz składowania odpadów organicznych na składowiskach odpadów;

29. zwraca uwagę na ryzyko zanieczyszczenia wynikające z tworzyw sztucznych i metali w odpadach spożywczych wprowadzanych do kompostu i gleby, a następnie do ekosystemów słodkowodnych i morskich, oraz wzywa do zminimalizowania tej ścieżki zanieczyszczeń; przypomina ponadto o zamiarze zawartym w dyrektywie w sprawie wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie, który dotyczył zminimalizowania zanieczyszczeń w glebach rolnych; z tego względu apeluje o zachowanie ostrożności przy rozważaniu mieszania strumieni odpadów oraz o odpowiednie zabezpieczenia;

30. podkreśla, że bezpieczeństwo żywności ma nadrzędne znaczenie oraz że ograniczanie marnotrawienia żywności nie może naruszać obowiązujących standardów bezpieczeństwa żywności; podkreśla, że walka z marnotrawieniem żywności nie powinna negatywnie wpływać na bezpieczeństwo żywności i normy środowiskowe oraz normy ochrony zwierząt, w szczególności zdrowie i dobrostan zwierząt;

31. wzywa Komisję, by zachęcała właściwe organy w państwach członkowskich do przyjmowania środków mających na celu kontrolę bezpieczeństwa żywności z punktu widzenia zdrowia, jeśli tylko zajdzie taka potrzeba, z myślą o budowaniu zaufania obywateli i konsumentów do polityki przyczyniającej się do ograniczania marnotrawienia żywności;

32. przypomina, że zapobieganie wytwarzaniu odpadów spożywczych jest działaniem priorytetowym, które należy podjąć w ramach właściwego gospodarowania odpadami zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym; podkreśla jednak, że całkowite wyeliminowanie wytwarzania odpadów spożywczych jest obecnie niemożliwe; dlatego uważa za konieczne określenie na szczeblu UE obowiązkowych środków w celu zapewnienia, aby odpady spożywcze mogły być przekształcane w nowe zasoby;

33. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie zachęt finansowych służących wspieraniu gromadzenia niewykorzystanej żywności, która może być przekazana organizacjom charytatywnym lub ponownie wykorzystana w innym celu wtórnym zapobiegającym marnotrawieniu żywności, takim jak przekształcenie niewykorzystanej żywności w wartościowy surowiec poprzez użycie jej w produkcji pasz dla zwierząt gospodarskich i domowych;

34. odnotowuje potencjał optymalizacji wykorzystania nieuniknionych strat żywności lub odpadów żywnościowych i produktów ubocznych z łańcucha żywnościowego, szczególnie tych pochodzenia zwierzęcego, w produkcji pasz, recyklingu środków odżywczych i produkcji polepszaczy gleby, a ponadto podkreśla ich znaczenie dla produkcji podstawowej;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

35. podkreśla, że skuteczniejsze przepisy europejskie w zakresie produktów ubocznych w ramach dyrektywy 2008/98/WE mogłyby przyczynić się do znacznego ograniczenia odpadów spożywczych; w tym celu wzywa Komisję do wspierania, w szczególności w ramach programu „Horyzont 2020”, projektów mających na celu ułatwienie symbiozy rolnictwa i przemysłu, angażującej przedsiębiorstwa rolno-spożywcze;

36. zwraca ponownie uwagę na konieczność sporządzenia przez Komisję, w terminie do 31 grudnia 2018 r., sprawozdania, w którym oceni ona zapotrzebowanie na przekrojowe środki regulacyjne w zakresie zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz opracowania sprawozdania na temat skutków w celu określenia przepisów, których wzajemne relacje utrudniają wzmocnienie synergii pomiędzy różnymi sektorami, a także uniemożliwiają wykorzystywanie produktów ubocznych;

37. podkreśla, że wykorzystywanie zapasów i żywności, które w przeciwnym razie zostałyby zmarnowane, nie wyklucza konieczności należytego zarządzania podażą i racjonalnego zarządzania łańcuchem żywnościowym, aby unikać systematycznych nadwyżek strukturalnych;

38. apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie wyższego poziomu wykorzystania wycofanych środków spożywczych i produktów ubocznych z całego łańcucha żywności w produkcji paszy;

39. wzywa Komisję do przeanalizowania przeszkód natury prawnej dla wykorzystywania wycofanych środków spożywczych w produkcji pasz i promowania badań w tym obszarze, a zarazem zwraca uwagę na potrzebę lepszej identyfikowalności, zgodności z normami bioasekuracji oraz wykorzystywania procesów separacji i przetwarzania, które ograniczają do zera zagrożenie bezpieczeństwa żywności;

40. z zadowoleniem przyjmuje niedawne utworzenie Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności, której celem jest określenie działań priorytetowych, jakie należy podjąć na szczeblu UE w celu zapobiegania stratom i marnotrawieniu żywności, oraz ułatwianie wymiany informacji między zainteresowanymi podmiotami; podkreśla w tym kontekście, że pożądane byłoby odpowiednie zaangażowanie Parlamentu Europejskiego w prace tej platformy; zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi dokładnego harmonogramu prowadzonych działań oraz ich celów głównych i szczegółowych, a także informacji o postępach poczynionych w zakresie wspólnej metodologii i w kwestii darowizn; uważa, że platforma może być właściwym narzędziem do monitorowania nie tylko strat żywności, ale również ilości nadwyżki żywności i jej odzysku; pozostaje jednak przekonany, że to tylko pierwszy krok w kierunku rozwiązania problemu marnotrawienia żywności;

41. wzywa Komisję, aby wyniki prac Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności były tłumaczone na 24 języki UE;

42. wzywa Unijną Platformę ds. Strat i Marnotrawienia Żywności między innymi do wspierania rozwoju różnych kanałów informowania konsumentów, jak również programów informowania konsumentów i edukacji na temat żywienia; apeluje do Platformy, by ułatwiała współpracę lokalnych zainteresowanych stron przy inicjatywach na rzecz zapobiegania marnotrawieniu żywności i darowizn, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia odnośnych kosztów transakcji; przypomina o tym, jak ważna jest wymiana najlepszych praktyk, łączenie wiedzy i unikanie powielania działań z innymi odpowiednimi forami, takimi jak na przykład Forum Detalistów UE na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, Europejski Okrągły Stół na Rzecz Zrównoważonej Produkcji i Konsumpcji, Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności oraz Forum Towarów Konsumenckich;

43. apeluje do Komisji, aby w ramach Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności oceniła najlepsze praktyki, które dotychczas wdrożono w poszczególnych państwach członkowskich, tak aby lepiej określić skuteczne instrumenty służące ograniczaniu marnotrawienia żywności;

44. uważa, że aby zredukować marnotrawienie żywności w możliwie najwyższym stopniu należy zaangażować wszystkich uczestników łańcucha rolno-spożywczego oraz skupić się na różnych przyczynach marnotrawienia, osobno rozpatrując dane sektory; wzywa zatem Komisję do przeprowadzenia analizy całego łańcucha żywnościowego w celu określenia, w których sektorach najczęściej dochodzi do marnotrawienia żywności i jakie rozwiązania można by wykorzystać do zapobiegania temu zjawisku;

45. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wymieniały między sobą, promowały i wspierały stosowane już przez zainteresowane strony skuteczne praktyki ograniczania marnotrawienia żywności i metody ochrony zasobów; zachęca państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne do konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w kwestii ukierunkowanych działań sektorowych, które należałoby podjąć w kontekście zapobiegania marnotrawieniu żywności;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

46. podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie powinny przede wszystkim konsultować się z wszystkimi zainteresowanymi podmiotami – w tym sektorem rolnym – i przeprowadzać oceny skutków wszelkich proponowanych środków, które mają zostać wdrożone, w celu zapobiegania marnotrawieniu żywności w całej Unii;

47. zachęca Komisję, państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, aby we współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami angażowały się na rzecz lepszego rozumienia – szczególnie przez klientów – daty ważności „należy spożyć do” i „najlepiej spożyć przed” oraz zdatności środków spożywczych po dacie „najlepiej spożyć przed” między innymi przez wdrażanie kampanii podnoszących świadomość i edukacyjnych oraz przez ułatwianie dostępu do kompleksowej i zrozumiałej informacji o produkcie oraz zapewnianie takiej informacji; zaznacza, że wykorzystanie etykiet z podwójną datą – na przykład „należy sprzedać do” i „należy spożyć do” na jednym produkcie – może mieć negatywny wpływ na decyzje konsumentów dotyczące postępowania z żywnością; podkreśla znaczenie wzmacniania pozycji konsumentów dla wspierania ich w podejmowaniu świadomych decyzji;

48. wzywa Komisję, aby w ramach trwającej oceny zbadała w szczególności: czy istniejące prawodawstwo UE i stosowana w wielu państwach członkowskich praktyka daty ważności „należy spożyć do” i „najlepiej spożyć przed” odpowiadają założonym celom; czy należy brać pod uwagę przegląd terminologii oznaczeń daty ważności „należy spożyć do” i „najlepiej spożyć przed”, aby ułatwić ich zrozumienie przez konsumentów; czy zniesienie niektórych terminów w odniesieniu do produktów niestanowiących żadnego zagrożenia dla zdrowia i środowiska nie byłoby korzystnym rozwiązaniem oraz czy nie byłoby wskazane wdrożenie wytycznych w przedmiotowej dziedzinie na szczeblu europejskim; zwraca się do Komisji, by przeprowadziła badanie w celu oceny powiązania między oznaczeniem daty a zapobieganiem marnotrawieniu żywności;

49. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę podjętą przez niektórych dużych detalistów mającą na celu promowanie mechanizmów regulacji cen sprzedaży produktów konsumpcyjnych w zależności od daty ważności w celu zwiększenia świadomości konsumentów i zachęcania ich do zakupu produktów ze zbliżającą się datą ważności;

50. biorąc pod uwagę, że wiele produktów spożywczych zachowuje, choć w mniejszym stopniu, swoje właściwości organoleptyczne i odżywcze po upływie daty ważności „najlepiej spożyć przed” i nadal nadaje się do spożycia zgodnie z zasadami bezpieczeństwa żywności; wzywa Komisję do określenia modeli logistycznych i organizacyjnych pozwalających na odzyskiwanie, przy zachowaniu pełnego bezpieczeństwa, wszystkich rodzajów produktów, które obecnie pozostają niesprzedane;

51. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględniania regulacji cen związanej z datą ważności jako narzędzia służącego ograniczaniu ilości żywności nadającej się do spożycia, która staje się odpadem; uważa bowiem, że straty na etapie sprzedaży można znacznie ograniczyć przez wprowadzenie zniżek proporcjonalnych do czasu pozostałego do upływu daty ważności danego produktu; uważa, że taka praktyka, przyjmowana dziś na zasadzie dobrowolności, powinna promowana i wspierana;

52. zwraca się do Komisji o aktualizację wykazu żywności wyłączonych obecnie z etykietowania „najlepiej spożyć przed” w celu zapobiegania marnotrawieniu żywności;

53. uważa, że potrzeba więcej badań i informacji dostosowanych do każdego produktu na temat dat przydatności, a także promocji i wspomaganie spożycia produktów świeżych i sprzedawanych luzem, ograniczając przy tym spożycie produktów długotrwałe pakowanych i magazynowanych;

54. wzywa Komisję, państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne oraz zainteresowane strony do wdrożenia kampanii informacyjnych i komunikacyjnych w celu szerzenia wśród konsumentów i wszystkich podmiotów łańcucha żywnościowego wiedzy o zapobieganiu marnotrawieniu żywności, bezpieczeństwie żywności, wartości żywności i jej właściwym przetwarzaniu oraz o praktykach związanych z zarządzaniem i spożywaniem; zwraca uwagę, że w tego rodzaju inicjatywach należy podkreślać korzyści płynące z przeciwdziałania marnotrawieniu żywności nie tylko dla środowiska, ale także dla sytuacji gospodarczej i społecznej; wzywa do wdrażania i promowania nowoczesnych narzędzi informacji takich jak wykorzystywanie aplikacji mobilnych do tego, by dotrzeć do młodszych pokoleń, które korzystają głównie z mediów cyfrowych; zachęca do energicznego podjęcia tematu marnotrawstwa żywności oraz głodu, który jest dzisiaj poważnym problemem; zwraca uwagę na potrzebę solidarności i dzielenia się z najbardziej potrzebującymi;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

55. wzywa Radę i Komisję do ogłoszenia Europejskiego Roku Przeciwdziałania Marnotrawieniu Żywności, co stanowiłoby ważną inicjatywę na rzecz informowania i promocji mającą na celu uświadamianie obywateli europejskich oraz zwrócenie uwagi rządów krajowych na tę ważną kwestię w celu udostępnienia wystarczających środków na podejmowanie wyzwań związanych z najbliższą przyszłością,

56. podkreśla znaczenie edukowania dzieci i angażowania ich w zapobieganie marnotrawieniu żywności; zauważa, że w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 34/2016 w sprawie zwalczania marnotrawienia żywności podkreślono znaczenie włączenia wiadomości edukacyjnych dotyczących marnotrawienia żywności w działania towarzyszące w ramach szkolnych programów na rzecz promowania spożycia mleka oraz owoców i warzyw, oraz informuje, że bardzo niewiele państw członkowskich zdecydowało się na ten krok; zachęca właściwe organy w państwach członkowskich do promowania pełnego potencjału tych programów, które mają na celu wpojenie młodym ludziom dobrych nawyków żywieniowych oraz zapewnianie dzieciom okazji do zdobycia wiedzy o świeżej żywności i procesach produkcji produktów rolnych;

57. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zachęcały gospodarstwa domowe do przeciwdziałania marnotrawieniu żywności zarówno przez promowanie idei gotowania z resztek raz w tygodniu, jak i przez przekazywanie informacji na temat najlepszych praktyk zakupowych i kulinarnych mających na celu ograniczenie marnotrawienia żywności przez konsumentów;

58. podkreśla znaczenie właściwego dostosowania sposobu dystrybucji, przechowywania i pakowania do cech poszczególnych produktów oraz potrzeb konsumentów, aby ograniczyć marnotrawienie tych produktów;

59. podkreśla znaczenie odpowiedniego dostosowania sposobu dystrybucji i przechowywania do właściwości każdego produktu w celu ograniczenia marnotrawienia;

60. wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz zainteresowane podmioty, aby lepiej informowały konsumentów na temat sposobów przechowywania lub ponownego wykorzystania produktów;

61. podkreśla istotną rolę organów administracji lokalnej i przedsiębiorstw komunalnych, a oprócz tego detalistów i środków przekazu, w dostarczaniu informacji i we wspieraniu obywateli w zakresie jak najlepszego przechowywania i/lub wykorzystywania żywności w celu zapobiegania marnotrawieniu żywności i jego ograniczania;

62. wzywa Komisję do wydania we współpracy z państwami członkowskimi zaleceń w sprawie ustawień temperatur chłodzenia z myślą o wykazaniu, że nieoptymalna i nieodpowiednia temperatura prowadzi do przedwczesnego psucia się żywności i powoduje jej niepotrzebne marnotrawienie; podkreśla fakt, że harmonizacja poziomów temperatury w całym łańcuchu dostaw poprawiłaby konserwację produktów i ograniczyłaby marnotrawienie żywności w przypadku produktów przewożonych i sprzedawanych w obrocie transgranicznym;

63. zwraca uwagę na konieczność lepszego planowania produkcji przez sektor rolno-spożywczy w celu ograniczenia nadwyżki żywności; podkreśla jednak, że minimalna nadwyżka żywności stanowi obecnie fizjologiczny element całego łańcucha dostaw żywności oraz że powodują ją również czynniki zewnętrzne niepodlegające kontroli; z tego powodu uważa, że działania promujące przekazywanie darów mogą stanowić ważne narzędzie zapobiegania powstawaniu odpadów z nadwyżki żywności;

64. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania innowacyjności i inwestycji w dziedzinie technologii przetwórczych w produkcji rolnej w dążeniu do ograniczenia marnotrawienia żywności w łańcuchu dostaw żywności oraz ograniczenia strat przy produkcji żywności w gospodarstwach rodzinnych;

65. zachęca państwa członkowskie do wykorzystania Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) w celu ograniczenia marnotrawienia żywności w produkcji podstawowej i sektorze przetwórstwa;

66. podkreśla znaczenie zrzeszania rolników w spółdzielniach lub stowarzyszeniach zawodowych, aby zmniejszać straty żywności przez zwiększanie ich wiedzy na temat rynków, umożliwienie bardziej efektywnego programowania i korzyści skali oraz poprawę ich zdolności w zakresie wprowadzania produktów do obrotu;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

67. podkreśla znaczenie współpracy, na przykład w ramach organizacji producentów lub innych struktur, np. organizacji międzybranżowych i spółdzielni, na rzecz zwiększenia dostępu do finansowania innowacji i inwestycji w takie technologie przetwarzania jak kompostowanie i degradacja beztlenowa, w stosownych przypadkach, lub dalsza obróbka produktów, co mogłoby umożliwić rolnikom dostęp do nowych produktów, rynków i konsumentów; w związku z tym przypomina, że ustrukturyzowanie branży i stosowanie umów skutkują lepszym zarządzaniem produkcją oraz większą skutecznością walki z marnotrawieniem żywności; uważa, że kluczowe znaczenie ma prowadzenie takich działań na szczeblu lokalnym lub regionalnym w celu przestrzegania zasady bliskości z obywatelami;

68. zwraca uwagę na korzyści współpracy i cyfryzacji, co umożliwia lepszy dostęp do danych i prognoz dotyczących popytu, a także opracowywania prognostycznych programów produkcyjnych dla rolników umożliwiających im dostosowanie produkcji do popytu, lepszą koordynację z innymi sektorami łańcucha dostaw żywności oraz zminimalizowanie marnotrawienia zasobów; zważywszy na trudności związane z ograniczeniem marnotrawienia żywności, podkreśla, że należy promować efektywne wykorzystywanie odpadów spożywczych, w tym w biogospodarce;

69. uważa, że zasady etykietowania zapewniające odpowiednią informację o pochodzeniu składników i technikach produkcji i przetwarzania pozwoliłyby konsumentom na dokonywanie bardziej świadomych zakupów, co umożliwiłoby lepsze dopasowanie podaży i popytu na produkty oraz miałyby pośredni wpływ także na czynniki produkcji, z korzyścią dla środowiska, gospodarki i społeczeństwa;

70. apeluje do Komisji i państw członkowskich o lepsze informowanie rolników i konsumentów na temat efektywniejszego gospodarowania energią, wodą i zasobami naturalnymi w całym łańcuchu żywnościowym, aby znacząco ograniczać marnotrawienie zasobów i żywności w celu zredukowania kosztów produkcji i marnotrawienia składników odżywczych oraz zwiększania innowacji i zrównoważoności systemów rolniczych;

71. uważa, że potrzeba więcej badań i informacji, aby unikać marnotrawienia żywności w produkcji podstawowej oraz zastępować praktyki powodujące marnotrawienie zasobów w produkcji rolnej, przetwarzaniu żywności lub dystrybucji metodami przyjaznymi dla środowiska;

72. podkreśla, że aby ograniczyć marnotrawienie żywności do minimum, rolnicy powinni mieć możliwość – zarówno pod względem technicznym, jak i ekonomicznym – wykorzystywania swoich produktów w sposób jak najbardziej zasobooszczędny;

73. uważa, że inicjatywy kształtowane przez rolników i społeczności mogą dostarczyć trwałych i opłacalnych ekonomicznie rozwiązań oraz zapewnić wartość z produktów, które w przeciwnym razie zostałyby zmarnowane, przez rozwijanie rynków dla produktów, które normalnie byłyby wyłączone z łańcucha żywnościowego, a ponadto zwraca uwagę na potencjał kierowanych przez rolników i społeczności projektów z zakresu innowacji społecznych, takich jak zbieranie nadwyżki środków spożywczych i jej przekazywanie stowarzyszeniom na rzecz pomocy żywnościowej, w tym bankom żywności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uznania tego rodzaju praktyk i do ich wspierania w ramach drugiego filaru WPR;

74. podkreśla, że w celu ograniczenia marnotrawienia żywności na etapie produkcji należy skorzystać z innowacyjnych technik i technologii umożliwiających zoptymalizowanie wydajności upraw i przetworzenie produktów niespełniających standardów rynkowych;

75. zauważa, że duże ilości jak najbardziej jadalnych owoców i warzyw nie docierają na rynek ze względów estetycznych i z uwagi na normy handlowe; zauważa, że istnieją inicjatywy, które pozwalają z powodzeniem wykorzystać takie produkty, i zachęca zainteresowane strony z sektora hurtowego i detalicznego do promowania tego typu praktyk; wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania rozwoju rynków dla takich produktów oraz do podjęcia badań na temat powiązań między normami handlowymi a marnotrawieniem żywności;

76. wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy z myślą o wywarceniu wpływu na normy publiczne Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ), aby unikać marnotrawienia zasobów przez zapobieganie powstawaniu odpadów spożywczych;

77. uważa, że potrzeba ściślejszej współpracy producentów i wykorzystywania organizacji producentów, aby umożliwić i promować dostęp do możliwości rynku wtórnego, innych punktów zbytu oraz alternatywnych zastosowań nadwyżek żywności, które w przeciwnym razie trafiłyby z powrotem do gleby lub zostałyby zmarnowane, przy czym priorytetowo należy traktować ponowne wykorzystywanie do celów spożycia przez ludzi, np. sprzedaż w niższej klasie żywności przetworzonej i sprzedaż na rynkach lokalnych;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

78. uważa, że konieczne jest wyraźne oddzielenie od odpadów produktów, które mogą być nadal wykorzystywane do celów innych niż spożycie przez ludzi, takich jak przetwarzanie na paszę, nawożenie pól czy wytwarzanie kompostu i energii, aby nie zagrozić ich ponownemu użyciu;
79. zauważa, że można zmniejszyć ilość odrzucanych zbiorów dzięki sprzedaży bliższej konsumentom, np. na targach rolnych lub w sklepach prowadzonych przy gospodarstwach, gdzie cykle handlowe są krótkie, a kupowane produkty – lokalne i przetworzone w niewielkim stopniu;
80. zachęca państwa członkowskie i Komisję do promowania żywności wytwarzanej lokalnie, a także do wspierania krótkich łańcuchów dostaw żywności oraz domowej sprzedaży produktów rolnych;
81. podkreśla, że produkty lokalne i regionalne oraz wspierane przez społeczności programy rolnicze umożliwiają krótsze łańcuchy dostaw, co podnosi normy jakości produktów i wspiera zapotrzebowanie sezonowe, przynosząc tym samym znaczne korzyści społeczne, środowiskowe i gospodarcze;
82. uważa, że krótkie łańcuchy dostaw mogą odgrywać istotną rolę w ograniczaniu marnotrawienia żywności i nadmiernego pakowania, zmniejszeniu dystansu w transporcie żywności, zapewnieniu lepszej jakości żywności i przejrzystych łańcuchów żywnościowych, a w konsekwencji mogą wspierać efektywność ekonomiczną społeczności wiejskich;
83. wzywa do promowania sezonowych warzyw i owoców w każdym państwie członkowskim;
84. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na dobrostan zwierząt;
85. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia środków służących ograniczeniu strat spowodowanych niskim dobrostanem zwierząt;
86. podkreśla, że nieuczciwe praktyki handlowe w łańcuchu dostaw mogą prowadzić do marnotrawienia żywności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania, jak nieuczciwe praktyki handlowe w łańcuchu dostaw żywności prowadzą do marnotrawienia żywności, oraz do opracowania ram politycznych do zwalczania takich praktyk, jeżeli okaże się to konieczne;
87. uważa, że rozwiązanie problemu nieuczciwych praktyk handlowych poprawi sytuację rolników, będących najsłabszymi ogniwami w łańcuchu, a przez zmniejszenie nadprodukcji i gromadzenia nadwyżek mogłoby pomóc nie tylko ustabilizować ceny oraz zapewnić rolnikom sprawiedliwe i opłacalne ceny producenta, lecz również ograniczyć marnotrawienie żywności w całym łańcuchu i straty w gospodarstwach rodzinnych; zwraca uwagę, że sprawiedliwsze wynagrodzenie producentów zapewniłoby wyższą wartość produktów, przyczyniając się do ograniczenia marnotrawienia żywności na ostatnich etapach łańcucha dostaw;
88. podkreśla, że władze lokalne i regionalne oraz zainteresowane strony odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu programów na rzecz ograniczania marnotrawienia żywności i programów zapobiegawczych, oraz zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby uwzględniły ten fakt na wszystkich etapach procesu;
89. apeluje do Komisji o uznanie roli przedsiębiorstw publicznych świadczących usługi w interesie ogólnym w procesie gospodarowania odpadami i walki z marnotrawieniem żywności, a także wysiłków przedsiębiorstw, np. MŚP, które wnoszą bezpośredni wkład do gospodarki o obiegu zamkniętym;
90. wzywa państwa członkowskie, by zachęciły władze lokalne, społeczeństwa obywatelskie, supermarkety i inne odpowiednie zainteresowane strony, aby wspierały inicjatywy na rzecz ograniczania marnotrawienia żywności i przyczyniały się do lokalnej strategii żywnościowej, na przykład przez informowanie konsumentów za pomocą aplikacji mobilnych o niesprzedanej żywności, dopasowując w ten sposób popyt i podaż;
91. z zadowoleniem przyjmuje powstawanie jadalni (foodsharing), w których można pozostawić osobom potrzebującym żywność przydatną do spożycia; zachęca do przyjęcia wszelkich ułatwień proceduralnych sprzyjających powstawaniu takich miejsc;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

92. uważa, że najpoważniejszą barierą w UE w dostarczaniu nadwyżki żywności wciąż nadającej się do spożycia osobom potrzebującym są niewystarczające zdolności kanałów dystrybucji, a w niektórych przypadkach zupełny brak takich zdolności; zauważa, że organizacje charytatywne oraz państwowe lub samorządowe instytucje zapewniające świadczenia społeczne nie dysponują wystarczającymi zasobami finansowymi ani ludzkimi, aby móc odbierać i dystrybuować przekazywaną na cele charytatywne żywność nadającą się do spożycia; stwierdza, że odnosi się to w szczególności do regionów w szczególnie niekorzystnym położeniu;

93. zwraca uwagę, że przemysł spożywczy podejmuje już inicjatywy mające na celu ograniczenie marnotrawienia żywności przez wzmocnienie współpracy ze stowarzyszeniami na rzecz pomocy żywnościowej, w tym z bankami żywności, w całej Europie;

94. wzywa Komisję do promowania tworzenia w państwach członkowskich porozumień, zgodnie z którymi sektor artykułów spożywczych przekazuje niesprzedane produkty organizacjom charytatywnym;

95. wzywa wszystkie zainteresowane podmioty do większego zaangażowania w celu dopilnowania, by bliska przeterminowaniu żywność była przekazywana organizacjom charytatywnym; zauważa jednak, że nadal istnieją przeszkody w przekazywaniu darów, głównie o charakterze prawnym; wzywa Komisję do wyjaśnienia interpretacji przepisów zniechęcających do przekazywania darów;

96. wyraża zaniepokojenie w związku z faktem, że nie zajęto się jeszcze kwestią doprecyzowania „odpowiednich przepisów UE dotyczących odpadów, żywności i pasz tak, by ułatwić ofiarowanie żywności potrzebującym i wykorzystywanie wycofanych środków spożywczych w paszach”⁽¹⁾, co zapowiedziano na 2016 r.;

97. z zadowoleniem przyjmuje projekt wytycznych UE dotyczących darów żywnościowych jako pierwszy krok we właściwym kierunku; uważa jednak, że z uwagi na liczne przeszkody wynikające z unijnych przepisów należy dodatkowo wesprzeć przekazywanie niesprzedanej żywności w obrębie całego łańcucha dostaw żywności, uchwalając zmiany w prawodawstwie;

98. wzywa Komisję do przeanalizowania sposobów dokonywania darowizn żywności na rzecz organizacji charytatywnych przez przedsiębiorstwa w kraju producenta, niezależnie od języka opakowania produktu; zauważa, że darowizny takich towarów powinny być możliwe, jeżeli informacje newralgiczne dla zachowania bezpieczeństwa żywności, na przykład informacje o alergenach, są udostępnione odbiorcom w językach urzędowych ich państw członkowskich;

99. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by ułatwiały współpracę lokalnych i regionalnych zainteresowanych stron w zakresie darowizn żywności przez ograniczenie kosztów transakcji, tak aby obniżyć próg uczestnictwa, na przykład przez oferowanie szablonowych narzędzi, które można by dostosowywać do konkretnych lokalnych potrzeb i które mogłyby być wykorzystywane przez lokalne podmioty w celu dopasowania podaży i popytu nadwyżek żywności oraz skutecznego organizowania rozwiązań logistycznych;

100. z zadowoleniem przyjmuje powoływanie „społecznych sklepów spożywczych”, a także partnerstw publiczno-prywatnych z organizacjami charytatywnymi, służących jak najlepszemu wykorzystaniu zdatnej do spożycia żywności, której nie można sprzedać;

101. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wsparcia instytucjonalnego i finansowego społecznym supermarketom, które są kluczowymi pośrednikami w procesie przekazywania darów żywnościowych;

102. wzywa podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze, które nieodpłatnie przekazują nadwyżki żywności, do zapewnienia odpowiednich praktyk operacyjnych w celu zagwarantowania bezpieczeństwa żywności pod względem higieny i ochrony zdrowia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 852/2004;

103. podkreśla ważną rolę, jaką odegrać mogą organy krajowe, by wspierać podmioty w całym łańcuchu dostaw żywności w korzystaniu ze zdatnej do spożycia żywności i z żywności blisko daty przydatności do spożycia dzięki przyjmowaniu podejścia opartego na zachętach, a nie na sankcjach przy wdrażaniu zasad dotyczących bezpieczeństwa żywności;

104. wzywa Komisję, by zbadała możliwość oraz skutki wprowadzenia prawa dobrego Samarytanina; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie, w jaki sposób akty prawodawcze, takie jak rozporządzenie (WE) nr 178/2002 i dyrektywa 85/374/EWG regulują kwestię odpowiedzialności w zakresie darów żywnościowych;

⁽¹⁾ Załącznik do komunikatu Komisji COM(2015)0614.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

105. apeluje do Komisji, aby zaproponowała zmiany w dyrektywie VAT, które jednoznacznie zezwalałyby na zwolnienie darów żywnościowych z opodatkowania; zwraca się do państw członkowskich, aby zastosowały się do zaleceń Komisji i ustanowiły bliską zerowej stawkę VAT w przypadku przekazywania darowizny żywności w okresie bliskim zalecanej daty ważności lub środków spożywczych nienadających się do sprzedaży;

106. wzywa Komisję do uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym⁽¹⁾ o akt wykonawczy, który będzie promował korzystanie z funduszu do ułatwiania darowizn żywności dzięki finansowaniu kosztów gromadzenia, transportu, przechowywania i dystrybucji oraz regulował korzystanie z zapasów interwencyjnych w ramach WPR; zachęca władze lokalne, regionalne i krajowe, by wspierały tworzenie infrastruktury umożliwiającej darowizny żywności w regionach i obszarach, gdzie taka nie występuje, jest nieodpowiednia lub nie ma wystarczających zdolności;

107. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nie przekierowywały środków FEAD, które wcześniej przeznaczono dla banków żywności i organizacji charytatywnych do innych grup docelowych;

108. zauważa, że darowizny żywności nie mogą być postrzegane jako wyraźne działanie rozwiązujące zasadnicze problemy ubóstwa; podkreśla zatem, że należy unikać nierealistycznych oczekiwań w tym zakresie: nie należy oczekiwać, że darowizny żywności złagodzą problemy społeczne i zapobiegą marnotrawieniu żywności; wzywa więc Komisję do podejmowania bardziej zdecydowanych działań na rzecz zapobiegania ubóstwu;

109. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby zachowały czujność w dziedzinie darowizn i zagwarantowały, że nie dochodzi do ich sprzeniewierzenia i tworzenia alternatywnego rynku, co mogłoby w konsekwencji uniemożliwić osobom potrzebującym korzystanie z darowizn oraz zniechęcić podmioty profesjonalne do ich przekazywania;

110. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby ściśle monitorowały darowizny, bez nakładania niepotrzebnych obciążeń na MŚP i organizacje wolontariackie, w celu dopilnowania, by żywność nie była wyprowadzana na alternatywne rynki i na nich sprzedawana, ponieważ mogłoby to uniemożliwić jej dotarcie do osób potrzebujących i zniechęcić podmioty branżowe do darowizn ze względu na ryzyko nieuczciwej konkurencji;

111. wzywa wszystkie podmioty w łańcuchu dostaw żywności, aby wzięły wspólnie odpowiedzialność i wdrożyły wspólną deklarację dotyczącą marnotrawienia żywności „Every Crumb Counts” [Liczy się każdy okruszek] oraz „Retail agreement on waste” [Detałiczne porozumienie w sprawie odpadów]; zauważa, że sektor detaliczny każdego dnia ma do czynienia z milionami konsumentów i ma wyjątkowe możliwości, aby poszerzać wiedzę i świadomość marnotrawienia żywności, a przez to umożliwiać świadome podejmowanie decyzji; podkreśla, że praktyki marketingowe, takie jak „kup jedno, drugie dostajesz gratis” zwiększają ryzyko nabywania przez konsumentów więcej niż mogą spożyć; podkreśla ponadto w związku z tym potrzebę oferowania mniejszych opakowań dla mniejszych gospodarstw domowych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż pewni sprzedawcy detaliczni sprzedają artykuły z krótkimi datami przydatności do spożycia po obniżonych cenach, ale uważa, że praktyka ta powinna być bardziej rozpowszechniona;

112. przypomina, że odpady w postaci jajek są nadal jednym z głównych problemów sprzedawców detalicznych; zwraca się do Komisji o poszukiwanie sposobów na ograniczenie odpadów w postaci jajek z uwzględnieniem naukowej oceny EFSA, a do państw członkowskich – o właściwe informowanie konsumentów o tym ważnym problemie;

113. wzywa Komisję do przeprowadzenia badania dotyczącego oddziaływania reform wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) na wytwarzania i ograniczanie powstawania odpadów spożywczych;

114. podkreśla, że źródła utrzymania rolników zależą od wprowadzania produktów rolnych na rynek na sprawiedliwych warunkach i po opłacalnych cenach oraz że ich utrata na poziomie gospodarstw, w tym z powodu ekstremalnych lub nadzwyczajnych zjawisk pogodowych, szkód lub zniszczeń w wyniku katastrofy naturalnej, z powodu utraty rynku lub niskich cen, oznacza dla rolników utratę inwestycji i dochodów; przypomina w związku z tym, że zmienność cen na rynkach rolnych ma wpływ na produkcję oraz dochody rolników i może prowadzić do marnotrawienia żywności, w związku z czym należy wprowadzić do WPR odpowiednie narzędzia służące przeciwdziałaniu tej zmienności;

⁽¹⁾ Dz.U. L 72 z 12.3.2014, s. 1.

Wtorek, 16 maja 2017 r.

115. podkreśla, że Komisja nie przeprowadziła dotychczas badania mającego na celu ustalenie wpływu różnych reform na wielkość produkcji rolnej i jej wpływu na marnotrawienie żywności, w związku z czym wzywa Komisję do włączenia kwestii marnotrawienia żywności do przyszłego kształtowania i realizowania WPR;

116. podkreśla, że marnotrawienie żywności na etapie jej produkcji może też być następstwem pogorszenia jakości bazy produkcji rolnej, wynikającego z degradacji gleby, utraty różnorodności biologicznej (zmniejszenie zapylania) oraz wszystkich zasobów naturalnych, i że należy mieć to na uwadze w przyszłym rozwoju rolnictwa i WPR;

117. zachęca państwa członkowskie do wykorzystania pełnego potencjału Europejskiego Funduszu Rybackiego i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w celu ograniczenia marnotrawienia żywności z odrzutów oraz poprawy przeżywalności organizmów z akwakultury;

118. wyraża nadzieję, że obowiązek wyładunku w WPRyB, który obecnie jest stopniowo wdrażany, doprowadzi do bardziej selektywnych narzędzi i metod połowowych, a ostatecznie do mniejszych odrzutów ryb w morzu; odnotowuje jednak, że obowiązek wyładunku nie ma zastosowania do wszystkich ryb, a zatem konieczne są kolejne środki;

119. wyraża zaniepokojenie poziomem odpadów generowanych po połowie ryb z uwagi na ich nietrwałość oraz często ekstremalne trasy, jakie przebywają w celach przetwórczych, w tym częste trasy z Europy do Azji i z powrotem do Europy, gdzie są ostatecznie sprzedawane;

120. przypomina o znaczeniu koncepcji śladu wodnego żywności i paszy;

121. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 środki spożywcze obejmują również wodę „świadomie dodaną do żywności podczas jej wytwarzania, przygotowania lub obróbki” oraz że woda jest kluczowym zasobem strategicznym w całym przemyśle rolno-spożywczym;

122. podkreśla, że marnotrawienie żywności obejmuje też znaczne marnotrawienie wody, w zależności od jakości, rodzaju i ilości wody wykorzystywanej do produkcji żywności;

123. przypomina o znaczeniu poprawy gospodarowania wodą w rolnictwie, opracowania systemów produkcji żywności inteligentnie korzystających z zasobów wody oraz zwiększenia bezpieczeństwa wody i żywności na obszarach najbardziej zagrożonych z powodu zmiany klimatu;

124. podkreśla, że innowacyjne i przyjazne dla środowiska rozwiązania w dziedzinach takich jak zarządzanie produktami ubocznymi produkcji żywności, handel żywnością, przechowywanie żywności, okres trwałości, technologie cyfrowe i materiały mające kontakt z żywnością mogą mieć znaczący potencjał w zakresie ograniczania marnotrawienia żywności; zachęca Komisję, państwa członkowskie oraz inne zainteresowane strony do wspierania badań w tych obszarach i promowania zrównoważonych i skutecznych rozwiązań; uważa, że usługi w ramach gospodarki dzielenia się są istotne dla zwiększania świadomości i promowania zrównoważonej konsumpcji; wzywa Komisję do rozwijania innowacyjności przez projekty i programy badawcze finansowane z budżetu unijnego, takie jak europejskiego partnerstwa na rzecz innowacji;

125. podkreśla, że wszystkie podmioty w łańcuchu dostaw, w tym producenci systemów opakowań, ponoszą odpowiedzialność za zapobieganie marnotrawieniu żywności; podkreśla pozytywny wkład materiałów i rozwiązań w zakresie opakowań na żywność – na przykład opakowań ograniczających straty żywności w transporcie, przechowywaniu i dystrybucji, które na dłużej zachowują jakość i higienę żywności lub wydłużają okres trwałości – w zapobieganiu stratom żywności i marnotrawieniu żywności w całym łańcuchu dostaw; podkreśla jednak potrzebę dostosowywania opakowań do celu (tj. unikanie nadmiernego lub niedostatecznego opakowania) oraz właściwego dostosowywania opakowań do produktu i potrzeb konsumenta, a także konieczność uwzględnienia perspektywy cyklu życia produktu w opakowaniu, w tym projektu opakowania i korzystania z niego; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o dokonanie oceny korzyści stosowania ekologicznych opakowań ulegających biodegradacji i nadających się do kompostowania przez uwzględnienie wpływu na ludzkie zdrowie i bezpieczeństwa żywności, przy jednoczesnym przyjęciu podejścia opartego na cyklu życia; podkreśla, że cele ograniczenia odpadów spożywczych powinny być spójne ze środkami i celami określonymi w dyrektywie 94/62/WE, w szczególności z celem znacznego ograniczenia zużycia opakowań nienadających się do recyklingu oraz nadmiernego pakowania;

Wtorek, 16 maja 2017 r.

126. zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania rozwoju i wdrażania aktywnych i inteligentnych materiałów mających kontakt z żywnością oraz innych innowacyjnych rozwiązań, które mogą pozytywnie przyczynić się do oszczędnego gospodarowania zasobami i gospodarki o obiegu zamkniętym; zwraca uwagę, że stosowne przepisy dotyczące materiałów mających kontakt z żywnością powinny zapewniać maksymalny poziom ochrony konsumenta w odniesieniu do wszystkich opakowań, w tym materiałów przywożonych z państw trzecich; wzywa zatem Komisję do przedstawienia unijnych ujednoczonych zasad dla materiałów mających kontakt z żywnością oraz nadania priorytetu opracowaniu konkretnych unijnych środków dla materiałów takich jak papieru i tektury zgodnie z rezolucją Parlamentu z dnia 6 października 2016 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1935/2004⁽¹⁾ w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

127. zaleca promowanie korzystania z dobrowolnych kodeksów dobrych praktyk w rozwijaniu biznesu przez organizacje sektorowe w sektorze spożywczym, sektorze usług gastronomicznych i hotelarskim, tak aby dążyć do optymalnego wykorzystania produktów i promowania darowizn na rzecz programów służących zbiórki nadmiarów żywności w celach społecznych;

128. wzywa państwa członkowskie, aby zachęcały do zawierania umów lub protokołów ustaleń w celu promowania odpowiedzialnych zachowań i dobrych praktyk służących ograniczaniu odpadów spożywczych, takich jak zaopatrzenie podmiotów z branży gastronomicznej w jednorazowe pojemniki wykonane z materiałów nadających się do recyklingu dla umożliwienia klientom zabierania swoich resztek żywności;

129. zaleca, aby – w stosownych przypadkach – w sektorze usług gastronomicznych i hotelarskich wykorzystywać produkty lokalne i regionalne oraz sezonowe, tak aby skrócić łańcuch produkcji i konsumpcji, ograniczając dzięki temu liczbę etapów przetwarzania, a przez to i ilość odpadów wytwarzanych na poszczególnych etapach;

130. podkreśla, że rozwój usług cyfrowych oferuje liczne możliwości zapobiegania powstawaniu odpadów spożywczych, w szczególności umożliwia tworzenie platform internetowych, dzięki którym podmioty z branży gastronomicznej mogą oferować niesprzedane porcje żywności w niższych cenach; zwraca uwagę, że takie inicjatywy przyniosły znaczące rezultaty w państwach członkowskich, w których zostały opracowane;

131. wzywa Komisję do dostrzeżenia wkładu inicjatyw odpowiedzialności społecznej, takich jak „Healthy Nutritional Standard” [Zdrowy standard żywnościowy], których celem jest przekazywanie lepszych informacji na temat żywności różnym grupom konsumentów o specjalnych potrzebach lub preferencjach żywnościowych w drodze dobrowolnego i współregulowanego etykietowania żywności w restauracjach i turystyce, z myślą o ograniczeniu marnotrawienia żywności na tym obszarze;

132. wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy z krajami rozwijającymi się w celu niesienia im pomocy na rzecz usprawniania infrastruktury łańcucha żywności i ograniczania poziomu marnotrawienia żywności;

133. apeluje do wszystkich instytucji i organów Unii Europejskiej, aby uwzględniały wymóg, zgodnie z którym w przetargach związanych z gastronomią należy przedstawiać plany postępowania z żywnością i ograniczania marnotrawienia żywności; zwraca się do kwestorów o nadanie priorytetu działaniom na rzecz ograniczenia marnotrawienia żywności w Parlamencie oraz zachęca inne instytucje europejskie, aby poszły w jego ślady; zachęca państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne do ograniczania marnotrawienia żywności w placówkach publicznych;

134. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0384.